

ИНСТИТУТ
ДРУШТВЕНИХ НАУКА
БЕОГРАД
INSTITUTE
OF SOCIAL SCIENCES
BELGRADE

ИНСТИТУТ ДРУШТВЕНИХ НАУКА
Број 1033
19.11. 2021 год.
БЕОГРАД, Краљице Наталије 45
Пошт. факс 603

ПРОГРАМ РАДА ИНСТИТУТА ДРУШТВЕНИХ НАУКА ЗА ПЕРИОД 2021-2031. ГОДИНА

Београд, 2021.

УВОД

Програм научноистраживачког рада Института друштвених наука (ИДН) је усклађен како са Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије „Моћ знања”, тако и са актуелним кадровским, научним и организационим приликама у Институту. Циљ Програма је да омогући развој научноистраживачког рада, како би ИДН наставио са постизањем врхунских научних резултата и у најкраћем остваривом року стекао статус института од националног значаја. Најзад, циљ Програма је да кроз сарадњу са националним научноистраживачким организацијама, регионалним научним и академским мрежама допринесе оснаживању друштвених наука у Србији за укључивање у европски истраживачки простор.

Програм је заснован на самоевалуацији свих аспеката рада ИДН-а, која је спроведена од маја до октобра 2018. године уз помоћ иностраних институција акредитованих за евалуацију рада и резултата научноистраживачких института и програма. У процесу самоевалуације су учествовали сви запослени у Институту, који су завршили документ усвојили на састанку одржаном 27. новембра 2018. године.

Институт друштвених наука је мултидисциплинаран, што је условило осмишљавање полицентричног и динамичног програма рада. Упркос томе што научни центри у Институту немају статус правног лица, они у научној заједници имају препознатљив идентитет и остварују значајан утицај у различитим научним областима. Настојећи да одржи препознатљивост центара, али и да подстакне синергију из које ће проистећи подстицајне и иновативне идеје и истраживања, Програм омогућава нове форме у организацији научноистраживачког рада и подстиче примену савремених технолошких стандарда и дигитализације у науци.

Циљеви и развој Програма рада ИДН-а до 2031. године су усаглашени са актуелном националном стратегијом развоја науке, али и са другим стратешким документима и законима, посебно са Законом о науци и истраживањима. Начела на којима је Програм заснован следе савремене токове развоја науке, а важно је истаћи да су она укорењена у научноистраживачком раду у Институту. Развој научноистраживачког програма је заснован на равнотежи основних и примењених истраживања, односно доприносу укупном фонду теоријских и емпиријских знања, али и обезбеђивању верификованих података и на њима заснованих анализа од значаја за јавне политике, привреду и друштво.

Слобода научноистраживачког рада, највиши стандарди етичности, критичка мисао и укључивање младих истраживача у истраживања и науку су међу кључним развојним принципима рада у Институту. Развој кадрова и подстицај рада младих истраживача су неке од препознатљивих одредница институтске свакодневице.

Обезбеђивање квалитетне инфраструктуре и услова рада, снажна издавачка делатност, убрзани развој квалитета научних часописа које Институт издаје,

организација научних скупова и представљање њихових резултата у савременим формама, као и дигитализација библиотечког фонда и поштовање принципа отворене науке допринеће ширењу утицаја друштвених наука у јавности.

Директор Института

др Горан Башић

I

СТАЊЕ: ИСТОРИЈА, КОМПЕТЕНТНОСТ, ПРАВНИ СТАТУС, ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ДЕЛАТНОСТИ И ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ

I.1. Историја и компетентност

I.1.1. Историја

Институт друштвених наука има богату историју и научно наслеђе. Основала га је 1957. године Влада Федеративне Народне Републике Југославије, а од 1977. године својство оснивача има Влада Републике Србије¹. У ИДН-у су први пут у југоисточној Европи организована демографска истраживања (www.idn.org.rs/cdicir.php) и истраживања јавног мњења (www.idn.org.rs/cpijmccir.php), а по свом оснивању ИДН је развио последипломске студије на којима су предавали професори са различитих универзитета, а које су похађали будући угледни наставници и истраживачи. ИДН је био део Универзитета у Београду од 1982. до 1998. године. У то време ИДН је достигао стандард научноистраживачког рада који је и сада у жижи: равнотежу између програма и резултата основних и примењених истраживања. Поред близу шест стотина истраживача и сарадника, у ИДН је радило и шест академика САНУ и више академика других академија наука држава у региону (www.idn.org.rs/akademici_cir.php). Истраживачи су спроводили бројне пројекте основних истраживања, али и пројекте који су пружали верификоване податке и анализе неопходне за доношење одлука и осмишљавање јавних политика (www.idn.org.rs/projekti_cir.php). Из ИДН-а су настала два посебна института: Институт за савремену историју и Институт за друштвену теорију и филозофију.

I.1.2. Компетентност

I.1.2.1. Људски ресурси

У ИДН-у је запослено 50 истраживача и истраживачица (13 научних саветника, 9 виших научних сарадника, 17 научних сарадника, 5 истраживача – сарадника, 6 истраживача – приправника и 3 стручне саветнице од којих је једна стекла статус доктора наука). Укупно 41 истраживач је са докторатом. Научна звања поседује 40 истраживача и истраживачица, а према еквиваленцији научних звања у ИДН-у је 12 редовних и 11 ванредних професора/професорки и 17 доцентата/доценткиња. Међу истраживачима је 46% мушкараца и 54% жена.

Двадесет један истраживач/истраживачица испуњава критеријуме категорије млади истраживач, утврђених Програмом развоја научноистраживачког подмлатка.

¹ „Службени гласник РС”, бр. 51 од 24. децембра 1977.

Стручном службом, у којој је запослено 7 сарадница, руководи Секретарка Института. У оквиру Стручне службе систематизовано је и радно место библиотекара.

I.1.2.2. Пројекти

До 2019. године у Институту је реализовано шест пројеката основних истраживања које је подржавало МПНТР, а од 2019. године Институт друштвених наука реализује следеће пројекте основних и основних усмерених истраживања:

- ESS SUSTAIN-2 H2020 Western Balkan Cooperation ESS, (European Commission, 2020-2021);
- Истраживање вредности у оквиру лонгитудалног европског социолошког истраживања (European Social Survey – ESS), (ERIC програм, МПНТР) (2018–2031)
- Developing a new curriculum in Global Migration, Diaspora and Border Studies in East-Central Europe – GlocalEAST (Erasmus+ Programme of the European Union, 2020–2023);
- Репрезентативни интернет панел за истраживања ставова јавног мњења – РИП (у сарадњи са „Поштом Србије”, Републичким заводом за статистику, 2021–2031);
- Academic network supporting EU policies towards Western Balkans with emphasis on regional cooperation based on reconciliation – ANTEREC (Erasmus+ Jean Monnet Network, 2019–2022);
- Respect of diversity as a cornerstone for integration of Roma through employment – the case of Slovenia and Serbia — ZAPROM (EU, rec-ag rec action grant under 2018 rights, equality and citizenship work programme, 2019–2022);
- Подршка раду здравствених медијаторки – мониторинг и едукација, (Министарство здравља РС, Тим за смањење сиромаштва Владе РС, UNICEF, 2021–2022)
- Демографске студије Београда (Урбанистички завод, Београд, 2021)
- Мотивисање лица која учествују у доношењу одлука за спровођење Стратегије подстицања рађања и Агенде 2030 Уједињених нација (Кабинет министра без портфеља задуженог за демографију и популациону политику, 2020)
- Социјална дистанца етничких заједница у Србији (ФОД, 2020)
- Друштвени и политички аспекти COVID пандемије (ИДН, 2020)
- COVID19 International Collaboration on Social & Moral Psychology (International Group of Expert, Филозофски факултет Универзитета у Београду, 2020)

- Comparative Study of Electoral Systems – CSES: Societs & Politic: Public Opinion of Serbia, (2020)
- Истраживање фактора ризика злоупотребе психоактивних супстанци међу младима у Републици Србији (Министарство здравља Републике Србије, „Алкалоид“ 2020)
- Утврђивање и промовисање везе између политика фертилитета Србије и Агенде 2030 Уједињених нација (Кабинет министра без портфеља задуженог за демографију и популациону политику, 2019)
- Improving Institutional Capacities and Fostering Cooperation to Tackle the Impacts of Transnational Youth Migration – YOUMIG (European Union’s Interreg Danube Transnational Programme, 2019)
- Access to Information Communication Technologies for the Older people (Црвени крст Србије, UNFPA, 2019);
- Inklusion von Roma und anderen marginalisierten Gruppen in Serbien, (Deutsche Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, 2019);
- Истраживање о активирању четири јединице локалне самоуправе у Републици Србији, ради идентификовања демографских изазова и унапређивања популационе политике на локалном нивоу (Влада Републике Србије, кабинет министра без портфеља задуженог за демографију, 2018);
- Подршка развоју истраживања и управљања пројектима, (Helvetas Swiss Intercooperation преко пројекта PERFORM, 2016–2019);
- Демографија и популациона политика; Helvetas Swiss Intercooperation преко пројекта Перформ, 2017
- Популизам – узроци и последице (Фондација за отворено друштво, 2017);
- Повећање извоза кроз креирање ланаца вредности у индустрији прераде воћа и поврћа (Привредна комора Србије, UNDP, 2018);
- YOUMIG Improving institutional capacities and fostering cooperation to tackle the impacts of transnational youth migration (EU INTERREG DANUBE TRANSNATIONAL PROGRAME 2017);
- SEEMIG Managing Migration and its Effects in South-East Europe – Transnational actions towards evidence based strategies (European Union’s South-East Europe Programme 2012–2014) (<https://www.demografia.hu/en/project-outputs>);
- Transnational Networks, Transnational Entrepreneurship and the Role of the State, Regional Research Promotion Programme on Western Balkans (2012);
- Harmonization of Serbian election studies in order to join the COST action The True European Voter. Univerzitet Frajburg, у сарадњи са програмом Regional Research Promotion Programme in the Western Balkans (RRPP, 2012–2013);

- Human Rights in Anthropological Perspective, (Ministry for Foreign Affairs, Royal Norwegian Embassy in Belgrade, 2012);
- Моделирање развоја и интеграције Србије у светске токове у светлу економских, друштвених и политичких гигања (ОИ 179038) (2011–2019);
- Структурне друштвене и историјске промене српског друштва у контексту европских интеграција и глобализације (ОИ 179039); (2011–2019);
- Људска права и вредности у биомедицини – Демократизација одлучивања у здравству и имплементација (ОИ 179023) (2011–2019);
- Истраживање демографских феномена у функцији јавних политика у Србији (ИИИ 47006); (2011–2019);
- Друштвене трансформације у процесу европских интеграција – мултидисциплинарни приступ (ИИИ 47010); (2011–2019);
- Ретке болести: молекуларна патофизиологија, дијагностички и терапијски модалитети и социјални, етички и правни аспекти – потпројекат: „Правни и други друштвени аспекти ретких болести – законодавство, политика и пракса”, део европског пројекта Strengthening the Research Potential of IMGGE through Reinforcement of Biomedical Science of Rare Diseases in Serbia – en route for innovation, SERBORDISinn (ИИИ 41004); (2011–2019).

I.1.2.3. Сарадња

Институт посвећује пажњу развоју међународне научне сарадње и развија научне везе, учествује у истраживањима и утиче на њихов развој у оквиру европског научног простора. Један од показатеља успеха је и податак да је Европска комисија у Извештају о напретку Србије у процесу придруживања ЕУ у 2020. години навела остваривање девете рунде European Social Survey – ESS које је спровео ИДН (https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/system/files/2020-10/serbia_report_2020.pdf). Директор Института је представник Републике Србије у Генералној скупштини ESS од 2018. године и координира развојем ESS инфраструктуре у Србији и државама западног Балкана (<https://wb-europeansocialsurvey.org>).

Од 2021. године Институт је члан European Alliance for Social Sciences and Humanities (<https://eassh.eu/Members?page=3>) са пуноправним статусом у Генералној скупштини овог удружења које окупља институте и факултете који остварују научно признате резултате (изврност) у друштвеним и хуманистичким наукама.

Од 2017. године Институт координира радом Академске мреже за сарадњу у Југоисточној Европи (www.idn.org.rs/agreements/Memorandum_Sept2017.PDF), чији чланови су институти и факултети из овог региона. Академска мрежа је једна од основа јачања научне сарадње и ширења научног утицаја и размене у региону.

Институт координира и Western Balkan ESS Regional Network (<https://wb-europeansocialsurvey.org>) која је формирана током реализације актуелног Horizon 2020 project – Sustain 2, чији је Институт један од носилаца.

ИДН има разгранату научну сарадњу и са другим међународним научним и академским установама у Болоњи, Кијеву, Белграду, Осаки, Битољу, Љубљани, Марибору, Сарајеву, Подгорици, Загребу, Будимпешти, Бања Луци, а значајан ресурс за развој истраживања су учешћа истраживача у COST програмима.

Најзад, ИДН има закључене споразуме и развијену сарадњу са академским и научним установама у Србији: Српском академијом наука и уметности, факултетима Универзитета у Београду; Филозофским, Географским, Економским, Политичких наука, Етнографским институтом и Институтом економских наука. Истраживачи и истраживачице Института су и предавачи на основним, мастер и докторским студијама на различитим универзитетима и редовно су ментори или чланови комисија за израду докторских дисертација на поменутим и другим факултетима.

У вези са развојем примењених истраживања, ИДН је закључио меморандуме и уговоре о сарадњи са: Министарством трговине, туризма и телекомуникација; Комесаријатом за миграције и избеглице Владе РС; Заштитником грађана АП Војводина; Републичким заводом за статистику; Поштом Србије; Агенцијом за борбу против корупције, Националном организацијом особа са инвалидитетом, Привредном комором Србије, Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ), UNICEF, UNPF, WHO (<http://idn.org.rs/споразуми/>).

I.1.2.4. Библиотека

Библиотека Института (<http://idn.org.rs/blog/2020/01/01/biblioteka-instituta-drustvenih-nauka/>) располаже са 140.000 наслова, међу којима су и ретке књиге од изузетног значаја за проучавање науке, политике и друштва у двадесетом веку. У току је процес ревизије и дигитализације библиотечног фонда, а у Библиотеци ИДН се, у складу са принципом отворености науке, води репозиторијум радова његових сарадника (<http://iriss.idn.org.rs>).

I.1.2.5. Издавачка делатност

Издавачка делатност се остварује кроз часопис „Становништво” (www.idn.org.rs/ojs3/stanovnistvo/index.php/STNV) и едиције „Монографије”, „Зборници” и „Истраживања”, чија издања су доступна у складу са принципима отворености науке (www.idn.org.rs/biblioteka_cir.php). Од 2019. године сарадници Института су објавили 43 монографије, 48 зборника радова и 20 бројева часописа „Становништво” који је у процесу процене за стицање статуса научног часописа на SCI листи. Поједини канали дисеминације научног утицаја и идеја су концентрисани на поменути часопис, као и на часопис „Политички живот” који се од 2020. године објављује у сарадњи са Факултетом политичких наука

Универзитета у Београду, најзад и на објављивање резултата истраживања у поменутиим едицијама.

I.2. Правни статус

Оснивач Института друштвених наука је Влада Републике Србије („Службени гласник РС”, бр.51 од 24. децембра 1977. године) која је ово својство преузела од Владе СФРЈ. Управљачка структура ИДН је подељена између Управног одбора, који је именовала Влада Републике Србије Решењем бр. 119-12506/2018 од 20. децембра 2018. године и Решењем бр. 119-1196/2020, од 13. фебруара 2020. године (замена члана УО), и директора, чији је избор Одлуком бр. 2014. од 21. фебруара 2019. године потврдио Министар.

Институт друштвених наука је на основу Решења Министарства просвете науке и технолошког развоја (МПНТР) број 660-01-00003/18, од 12. новембра 2019. године, донетог на основу позитивне одлуке Одбора за акредитацију научноистраживачких организација, уписан у Регистар научноистраживачких организација као научни институт који обавља научноистраживачку делатност ради остваривања општег интереса.

Институт је уписан у регистар Привредног суда у Београду и последње измене у Регистру биле су Решењем: FI 178/2019 од 18. марта 2019. године.

Статут Института је последњи пут измењен и усвојен од стране Управног одбора 17. фебруара 2021. године.

I.3. Делатности, управљање и организација рада

I.3.1. *Основна делатност Института* је организација и спровођење истраживања и развој у друштвеним и хуманистичким наукама. Поред основне делатности ИДН, водећи рачуна да не угрози квалитет научноистраживачког рада, обавља и *друге делатности*: истраживање тржишта и испитивање јавног мњења; комуникације и однос са јавношћу; консултантске активности; издавање часописа и периодичних издања; издавачке и библиотечке делатност и друго.

I.3.2. *Управљање* Института је поверено Управном одбору који је именовала Влада Републике Србије (Решењем бр. 119-12506/2018 од 20. децембра 2018. године и Решењем о замени члана УО, бр. 119-1196/2020, од 13. фебруара 2020. године). Управни одбор има седам чланова, од којих су три члана именована на основу предлога Научног већа Института.

Директор руководи радом Института у чему му помажу управници центара и секретар Института.

Одлуке о развоју научноистраживачког рада доноси Научно веће, које чине сви истраживачи који су изабрани у научно звање и запослени су у Институту са пуним радним временом.

Етички одбор је основало Научно веће настојећи да заштити академску честитост, унапреди морално-етичке вредности, заштити вредности знања и да допринесе уважавању и подизању свести о одговорности истраживача у научноистраживачком раду.

Комисију за вредновање квалитета научноистраживачког рада у ИДН-у је установило Научно веће као радно тело задужено за уједначавање оцене научних производа ИДН-а и унапређење квалитета научноистраживачког рада.

I.3.3. *Организација* рада се спроводи кроз шест истраживачких центара и Службу заједничких послова.

- Центар за демографска истраживања (ЦДИ)
- Центар за економска истраживања (ЦЕИ)
- Центар за филозофију (ЦФ)
- Центар за правна истраживања (ЦПИ)
- Центар за политиколошка истраживања и јавно мњење (ЦПИЈМ)
- Центар за социолошка и антрополошка истраживања (ЦСАИ)

Центри немају својство правних лица, али имају утврђен делокруг рада и утврђене послове (научноистраживачки, консултантски, објављивање и ширење резултата истраживања).

За остваривање основних усмерених истраживања основане су посебне истраживачке форме: Форум за истраживање религије (ФОРЕЛ), Студијскоистраживачка група за родну равноправност и јавне политике и Група за истраживање мултикултуралности и инклузивно друштво.

Подршку истраживачима, правну и финансијску сигурност и организовање послова у функцији пројеката и истраживања пружа *Служба заједничких послова* кроз обављање правних, административно-техничких, помоћних техничких, финансијско-рачуноводствених, документационо-архивских, библиотекарских послова и послова који се односе на примену информационих технологија и дисеминацију научних резултата.

II

ОСНОВ, МИСИЈА И ВИЗИЈА, НАЧЕЛА, ЦИЉЕВИ

II.1. Основе Програма

- Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2021. до 2025. године „Моћ знања”²
- Закон о науци и истраживањима³

² „Службени гласник Републике Србије”, број 10/2021.

³ „Службени гласник Републике Србије”, бр. 49/2019.

- Закон о Фонду за науку Републике Србије⁴
- Стратегија истраживања и иновација за паметне специјализације у Србији⁵
- Платформа за отворену науку Министарства просвете, науке и технолошког развоја⁶
- Самоевалуација ИДН-а⁷

II.2. Визија и мисија

Визија: У року од десет година Институт друштвених наука ће развити научне, технолошке и организационе капацитете и људске ресурсе, који ће бити основа за вођење и спровођење истраживања и ширење научног утицаја на националном, регионалном и европском научном простору. Институт ће досећи највише циљеве у науци и тиме испунити услове за стицање статуса института од националног значаја чија су основна и примењена истраживања заснована на изврсности и конкурентности, развијаће међународну сарадњу и оствариваће резултате који ће допринесити и утицати како на развој укупног фонда теоријских и методолошких знања, тако и на доношење одлука заснованих на чињеницама, критичкој мисли и развоју друштва у целини.

Мисија: Усклађивање организације и спровођења научноистраживачког рада са националним и међународним стандардима, примена савремених технолошких стандарда у раду, јачање ИДН као водеће националне научноистраживачке организације у друштвеним наукама и интегрисање ИДН у европски истраживачки простор.

II.3. Начела научноистраживачког рада у ИДН

- Слобода и аутономија
- Јавност
- Спровођење у складу са принципима отворене науке
- Научна критика
- Поштовање највиших научних стандарда
- Етичност и честитост
- Изврсност
- Конкурентност резултата
- Научна сарадња са националним и међународним партнерима
- Оригиналност и аутентичност

⁴ „Службени гласник Републике Србије”, бр. 95/2018.

⁵ <https://pametnaspecijalizacija.mpn.gov.rs>

⁶ <http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2018/07/Platforma-za-otvorenu-nauku.pdf>

⁷ http://www.idn.org.rs/dokumenti_cir.php

- Недискриминативност, поштовање људских права и родна равноправност
- Повезаност са привредом, јавним политикама и цивилним друштвом
- Интегрисаност

II.4. Циљеви

Општи циљ: Унапређење научноистраживачког рада и свих аспеката организације рада у ИДН-у.

Специфични циљеви:

- Унапређење фонда знања у друштвеним наукама кроз развијена основна истраживања и примену њихових резултата у науци, јавним политикама, друштву и привреди;
- Развој научних капацитета кроз развој научне инфраструктуре и људске ресурсе;
- Јачање научноистраживачког подмлатка;
- Јачање стручне и техничке подршке истраживачима;
- Развијене компетентности истраживача за примену резултата остварених у основним истраживањима у развоју пројектних задатака и остваривању пројеката основних усмерених (примењених) истраживања;
- Објављивање резултата научноистраживачког рада у референтним научним међународним и националним часописима и институтским едицијама;
- Приступ подацима и објављивање резултата научноистраживачког рада у складу са принципима отворене науке;
- Развијена међународна научна сарадња.

Остваривање програма рада и развоја ИДН-а кроз визије, начела и циљеве допринеће унапређењу научноистраживачког рада, иновативности и изврности, подмлађивању научних кадрова, бољој организацији рада у ИДН-у и, најзад, остваривању *индивидуалних научних циљева*:

- Истраживачка радозналост, посвећеност, изврност, креативност, иновативност, ентузијазам;
- Интердисциплинарност у научноистраживачком раду;
- Холистички приступ у комуникацијама и сарадњи са научном заједницом, цивилним друштвом и доносиоцима одлука;
- Развој иновативних перспектива и развијање парадигми;
- Висок ниво научне експертизе;
- Константност у развоју аналитике засноване на верификованим чињеницама.

III

АКТИВНОСТИ, ИНДИКАТОРИ

III.1. Активности

Активности су осмишљене у складу са мисијом, визијом и циљевима Програма, а произилазе из његових начела:

- Обезбеђење заступљености научних истраживача у структури запослених у складу са условима који су прописани за институт од националног значаја;
- Заступљеност младих истраживача са трећином у структури запослених истраживача у ИДН;
- Равномеран развој центара и подршка другим видовима интерне организације научноистраживачког рада;
- Унапређење управљачке структуре и рада Научног већа;
- Јачање административно техничке подршке истраживачима – успостављање инфраструктуре за припрему, управљање пројектима и дигиталним ресурсима;
- Подршка развоју основних и емпиријских истраживања;
- Подршка објављивању радова и резултата истраживања у референтним међународним и националним часописима и едицијама;
- Унапређење компетентности истраживача за примену резултата основних истраживања у функцији јавних политика, заснованих на чињеницама, привреде и цивилног друштва;
- Унапређена издавачка делатности: едиција ИДН-а, јачање часописа „Становништво” и покретање још једног часописа у области друштвених наука;
- Развој међународне сарадње и јачање организационих и научних ресурса Академске мреже за сарадњу у Југоисточној Европи;
- Учешће истраживача на научним конференцијама, скуповима и студијским усавршавањима;
- Развијена интерна и екстерна комуникациона инфраструктура.

III.1.1. *Заступљеност истраживача у структури запослених*

У складу са визијом да ИДН стекне статус института од националног значаја, те да константно доприноси изврности и остваривању највиших научних циљева, водиће се рачуна да се у структури запослених истраживача одржи садашња пракса да најмање половина буде у научним звањима научни саветник и виши научни сарадник.

III.1.2. *Научноистраживачки подмладак*

Најмање тећину запослених истраживача у ИДН-у чине млади истраживачи. Под појмом млади истраживач се подразумевају три групе групе истраживача:

- Истраживачи запослени у ИДН-у који су завшили докторске студије, изабрани су у научно звање и нису старији од 40 година;
- Истраживачи запослени у ИДН-у који су уписали докторске студије и изабрани су у истраживачко звање;
- Истраживачи који су у ИДН-у ангажовани као стипендисти МПНТР-а.

Младим истраживачима се обезбеђује менторска подршка, стручно усавршавање и други видови подстицаја. Млади истраживачи су одговарајуће заступљени у Научном већу ИДН-а.

III.1.3. *Равномерни развој центара и подстицај другим облицима организације научноистраживачког рада*

Подстицаће се равномеран развој институтских центара кроз развој људских ресурса и обезбеђење истраживачке инфраструктуре. Приоритети развоја Центара ће се одређивати у односу на савремене правце развоја релевантних научних дисциплина.

Ради развоја компетентности истраживача за реализацију пројеката финансираних од стране Фонда за науку Републике Србије, међународних фондова или оних који су у функцији јавних политика, привреде и цивилног друштва, посебно оних који негују међнародну сарадњу, подстичу се и други облици научног организовања (форуми, истраживачке групе, индивидуални пројекти).

Развој центара се заснива на ужим програмским целинама:

- Центар за демографска истраживања: демографски развој, карактеристике, детерминирајући фактори, законитости у кретању и очекиване промене у будућности.
- Центар за социолошка и антрополошка истраживања: структурни проблеми трансформације и развоја српског друштва – социолошка и антрополошка перспектива.
- Центар за политиколошка истраживања и јавно мњење: развој теорије и методологије истраживања ставова јавног мњења у складу са савременим технолошким развојем и проучавање политичких феномена.
- Центар за правна истраживања: савремене правне тенденције, владавина права, правна држава, медицинско право и хумане вредности.
- Центар за економска истраживања: економски развој, економске политике и управљање, „зелена“ економија и економски аспекти заштите животне средине.

- Центар за филозофију: етика, политичка филозофија и историја филозофије.

III.1.4. *Унапређење управљачке структуре и рада Научног већа*

Развој науке у Србији, ново нормативно и организационо окружење, интензивнији развој основних и основних усмерених истраживања, нов начин финансирања науке захтевају унапређење управљања у ИДН-у кроз интерну организацију, поделу надлежности, утврђивање одговорности и ефикаснију вертикалну комуникацију (Управни одбор – директор – Научно веће – управници центара – руководиоци пројеката). Рад Научног већа ће такође бити унапређен кроз организациону структуру, установљавање радних тела, унапређење нормативне основе рада.

III.1.5. *Успостављање инфраструктуре за управљање пројектима и дигиталним ресурсима и јачање административно-техничке подршке*

Остваривање програмских циљева зависи и од развоја капацитета и компетентности за управљање пројектима, развоја дигитализације и примене иновативних технолошких метода у раду. У складу с тим јачаће се капацитети Стручне службе за обављање послова који су у функцији подршке истраживачима за управљање пројектима, финансијско руковођење, библиотечку и издавачку делатност и развој дигиталних ресурса. Посебну пажњу ИДН ће посветити развоју дигиталних компетенција и техничке и технолошке инфраструктуре, посебно оне која је потребна за спровођење истраживања путем интернет панела, развоја репозиторијума и база података.

III.1.6. *Подршка развоју теоријских и емпиријских истраживања*

Заснованост на чињеницама (подацима) је једна од основа вредновања резултата научноистраживачког рада. Развој компетенција истраживача и оцена релевантности резултата њиховог рада у директној су вези са емпиријским истраживањима и верификованим подацима. Настојећи да обезбеди такву врсту података за истраживаче у научној заједници Србије Институт континуирано развија интернет панеле за истраживање ставова јавног мњења на националном репрезентативном узорку. Развој интернет панела и подстицај емпиријских истраживања доприносе развоју друштвених наука у Србији, али и бољој припреми пројеката којима се конкурише како код Фонда за науку, тако и на међународним позивима за финансирање истраживања.

III.1.7. *Подршка објављивању радова и резултата истраживања у референтним међународним и националним часописима и едицијама*

Повећање броја објављених радова у референтним међународним и националним часописима је истовремено и услов унапређења научноистраживачког рада и показатељ његовог квалитета у процесу досезања изврности и релевантности научних истраживања. Настојећи да подстакне истраживаче да објављују радове у референтним часописима цитираним у међународним цитатним базама Journal Citation Report (у даљем тексту: JCR), Web of Science (Science Citation Index Expanded, Social Science Citation Index, Arts and Humanities Citation Index (у даљем тексту: WoS), SCImago Journal Rank (у даљем тексту: SJR) и оним на листама ERIH+.

III.1.8. *Образовање научноистраживачког кадра и образовне функције Института*

Достизањем циља да се акредитује као институт од националног значаја ИДН ће у складу са националним прописима развијати програме докторских студија за које је компетентан, а који нису развијени на универзитетима у Републици Србији. Поред тога, ИДН ће развити програм припремних докторских студија на којима ће концентарција образовног процеса бити на развоју методологије научног истраживања. Постдокторске студије и меноторски рад су усмерени ка развоју научноистраживачког подмлатка ИДН-а и остварују се у складу са овим Програмом и Програмом развоја научноистраживачког подмлатка.

III.1.9. *Унапређење компетентности истраживача за примену резултата основних истраживања (чињеница) у функцији јавних политика, привреде и цивилног друштва*

Подстицаће се развој програма перманентног допунског образовања стручњака мултидисциплинарних интересовања с циљем унапређења компетенција за примену научних резултата у јавним политикама, привреди, друштву. Размена искустава, обуке и стално усавршавање истраживача о потребама јавних политика, привреде и друштва и примени резултата основних истраживања кроз аналитичку подршку, евалуацију и предлоге унапређења јавних политика су међу важним програмским активностима. Развој компетенција подразумева и унапређење презентације резултата, писање различитих врста извештаја и докумената и развој других вештина и знања.

III.1.10. *Унапређена издавачка делатност: едиција ИДН-а, јачање часописа „Становништво” и покретање још једног часописа у области друштвених наука*

Потпуна дигитализација научног часописа „Становништво” и развој капацитета уредништва часописа да достигне критеријуме на основу

којих би овај часопис који излази од 1963. године био уврштен у Web of Science.

У наредном периоду Институт ће наставити са активностима на развоју још једног научног часописа који ће објављивати прилоге из различитих дисциплина друштвених наука, према критеријумима који омогућавају стицање статуса часописа из категорије М-24 Правилника о категоризацији научних часописа.

Издавачка делатност ИДН-а ће бити унапређена кроз развој научних и уређивачких стандарда едиција „Монографије“, „Зборници“ и „Истраживања“. Едиције су дигитализоване и доступне су у Репозиторијуму ИДН-а.

III.1.11. *Развој међународне сарадње и јачање организационих и научних ресурса Академске мреже за сарадњу у Југоисточној Европи*

Јачање међународне сарадње ће се развијати кроз пројектне активности, партнерство у реализацији различитих пројеката и постојећу сарадњу са академским центрима, институтима и мрежама (European Social Survey, European Alliance for Social Sciences and Humanities, COST Action) и развој постојеће сарадње са академским центрима и институтима у региону и у свету.

Посебна пажња ће се посветити развоју сарадње кроз Академску мрежу за сарадњу у Југоисточној Европи (<https://ancsee.org>), као платформи за ширење научних идеја и реализацију међународних пројеката.

III.1.12. *Учешће истраживача на научним конференцијама, скуповима и студијским усавршавањима*

Институт ће наставити са организацијом међународних и националних научних конференција, скупова, округлих столова и других форми представљања резултата научноистраживачког рада које су отворене за ширу научну заједницу, али пре свега за истраживаче у ИДН-у. Поред тога, ИДН ће наставити са подршком истраживачима да учествују у раду међународних и других конференција и научних скупова.

III.1.13. *Развијена интерна и екстерна комуникациона инфраструктура*

Започет процес дигитализације пословања ИДН-а и библиотечког фонда омогућиће несметану интерну комуникацију истраживача и сарадника у ИДН-у. Интернет сајт (www.idn.rs) ИДН-а је осмишљен као база података која пружа информације о: историји и актуелним догађајима у ИДН-у, истраживачима/истраживачицама, пројектима, научним производима (репозиторијум) и библиотечком фонду. Институтски сајт садржи и два подсајта који су усмерени ка активностима међународних мрежа којима ИДН координира: Western Balkans ESS Regional Network (<https://wb-europeansocialsurvey.org>) и Академске мреже за сарадњу у Југоисточној Европи (<https://ancsee.org>).

III.2. Индикатори

Програм рада ИДН ће се пратити кроз годишње извештаје о раду на пројектима, извештаје о раду центара, извештаје Научног већа и Годишњи извештај о раду ИДН-а који директор подноси Управном одбору.

За оцену рада користиће се квантитативни и квалитативни индикатори.

III.2.1. *Квантитативни индикатори за оцену научноистраживачког рада*

Квантитативни индикатори указују на укупан број објављених радова по истраживачу у односу на остварене резултате по групама (према утврђеним правилима о начину вредновања научноистраживачких резултата). Индикатори се односе на објављене, односно постигнуте резултате из категорије M10, M20, M30, M40, M50, M60.

III.2.2. *Квалитативни индикатори за оцену научноистраживачког рада*

Квалитативни индикатори се односе на број и цитираност радова индексираних у базама Web of Sciences (WoS), Scopus Journal Citation Report (JCR), Social Science Citation Index, Arts and Humanities Citation Index (WoS), SCImago Journal Rank (SJR), које указују на цитираност и научну релевантност објављених радова.

- Однос броја објављених радова индексираних у JCR, SJR, WoS и Scopus и броја истраживача;
- Однос броја цитата радова објављених у часописима индексираним у JCR, SJR, WoS и Scopus и броја истраживача;
- Однос броја радова и броја цитата објављених у часописима индексираним у JCR, SJR, WoS и Scopus;
- Однос броја бодова из категорије M120 и броја истраживача;
- Број центара и истраживачких група који су у току једне године припремили документе из категорије M120;
- Однос броја истраживача који имају радове објављене у часописима са JCR, SJR, SSCI и SCI листама и броја истраживача који имају радове објављене у категорији M24;
- Однос између збира импакт фактора часописа у којима су радови објављени и броја истраживача;
- Број истраживача са радовима објављеним на JCR, SJR, SSCI и SCI листама у току једне године и у току пет година.

III.2.3. *Квантитативни индикатори за оцену примене резултата научноистраживачког рада у реализацији основних усмерених истраживања*

- Број пројеката пријављених на позив Фонда за науку
- Број пројеката који се остварују преко Фонда за науку
- Број пројеката који се односе на јавне политике
- Број пројеката који се односе на привреду
- Број пројеката који се односе на цивилно друштво
- Број пројеката који се остварују у оквиру међународне сарадње или по позиву међународних организација и фондова
- Број истраживача, по звањима, укључених у реализацију пројеката основних усмерених истраживања

АНЕКС 1.

СПИСАК ИСТРАЖИВАЧА И ИСТРАЖИВАЧИЦА, ОБЛАСТ
НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА И УЖЕ НАУЧНО УСМЕРЕЊЕ

	Презиме и име	Област научноистраживачког рада	Уже научно усмерење
НАУЧНИ САВЕТНИЦИ/САВЕТНИЦЕ			
1.	Башић Горан	Политичке науке	Политичка антропологија
2.	Благојевић Мирко	Социологија	Социологија религије
3.	Јовановић Предраг	Економија	Економска политика
4.	Милисављевић Владимир	Филозофија	Филозофија друштва и политике
5.	Мујовић Хајрија	Право	Медицинско право
6.	Никитовић Владимир	Демографија	Демографски развој
7.	Прибићевић Огњен	Политичке науке	Међународни односи
8.	Ракић Војин	Филозофија и Политичке науке	Биоетика
9.	Рашевић Мирјана	Демографија	Популациона политика
10.	Сјеничић Марта	Право	Медицинско право
11.	Тодосијевић Бојан	Психологија	Политичка психологија Методологија
12.	Филиповић Сања	Економија	Економска теорија
13.	Чичкарић Лилијана	Социологија	Род и феминизам
ВИШИ НАУЧНИ САРАДНИЦИ/САРАДНИЦЕ			
14.	Игњатовић Сузана	Социологија	Социјална антропологија
15.	Лукић Весна	Демографија	Миграције
16.	Лутовац Зоран	Политичке науке	Међународни односи
17.	Миленковић Марко	Право	Право Европске уније
18.	Милидраг Предраг	Филозофија	Историја филозофије
19.	Митровић Веселин	Социологија	Биоетика
20.	Петровић Предраг	Економија	Међународна економија
21.	Цветићанин Невен	Политичке науке	Међународни односи
22.	Христић Љубомир	Социологија	Социјална антропологија

НАУЧНИ САРАДНИЦИ/САРАДНИЦЕ			
23.	Арсић Ивана	Социологија	Културологија
24.	Бутуровић Брадарић Жељка	Психологија	Политичка психологија
25.	Вуковић Ана	Социологија	Политичка социологија
26.	Вукомановић Дијана	Политичке науке	Политички системи
27.	Докмановић Мирјана	Право	Људска права
28.	Звездановић Лобанова Јелена	Економија	Економска политика
29.	Јоковић Пантелић Милица	Политичке науке	Политичка антропологија
30.	Лолић Маринко	Филозофија	Савремена политичка филозофија
31.	Максимовић Маријана	Економија	Пословна економија
32.	Маринковић Иван	Демографија	Морталитет
33.	Ментус Владимир	Социологија	Економска социологија
34.	Мићуновић Наталија	Филозофија	Феминизам
35.	Николић Попадић Софија	Право	Грађанско право
36.	Предојевић Деспић Јелена	Демографија	Међународне миграције
37.	Совиљ Ранко	Право	Банкарско право
38.	Стојковић Златановић Сања	Право	Радно право
39.	Шобот Анкица	Демографија	Фертилитет
ИСТРАЖИВАЧИ – САРАДНИЦИ/САРАДНИЦЕ			
40.	Будић Марина	Филозофија	Етика
41.	Гаљак Марко	Демографија	Морталитет
42.	Јовановић Марко	Политичке науке	Блискоисточне студије
43.	Магдаленић Ивана	Демографија	Фертилитет
44.	Марковић Ксенија	Политичке науке	Политичка социологија
ИСТРАЖИВАЧИ – ПРИПРАВНИЦИ/ПРИПРАВНИЦЕ			
45.	Благојевић Милан	Политичке науке	Међународни односи
47.	Зафировић Јована	Социологија	Методологија, Социологија рада
48.	Ковачевић Душица	Право	Међународно јавно право
49.	Мандић Марко	Политичке науке	Међународни односи
50.	Матијевић Бранка	Социологија	Социологија политике

51.	Павловић Павле	Историја	Политичка историја друштва
СТРУЧНЕ САВЕТНИЦЕ			
52.	Мијић Емилија	Етнологија	Антропологија свакодневице
53.	Остојић Ивана	Економија	Економске политике
54.	Ристић Ирена	Политичке науке	Политичке идеологије

ИНСТИТУТ ДРУШТВЕНИХ НАУКА

БЕОГРАД, КРАЉИЦЕ НАТАЛИЈЕ 45, СРБИЈА

ТЕЛЕФОНИ: + 381 11 361 81 87, + 381 11 361 60 02

ПИБ 100043856, МБ 07003277

e-mail: office@idn.org.rs www.idn.org.rs

ИНСТИТУТ ДРУШТВЕНИХ НАУКА

Број 1032

19.11. 2021 год

БЕОГРАД, Краљице Наталије 45

Пошт. факс 605

На основу члана 29. и 31. Статута Института друштвених наука (број 205, од 18.2.2021. године) Управни одбор Института друштвених наука на седници одржаној 19. новембра 2021. године донео је

ОДЛУКУ

ДОНОСИ СЕ Програм рада Института друштвених наука за период 2021-2031. година.

Образложење

На основу Одлуке Научног већа број 994, од 12. новембра 2021. године којом је усвојен Предлог Програма рада Института друштвених наука за период 2021-2031. година, Управни одбор донео је одлуку као у диспозитиву.

На седници Управног одобра, одржаној 19. новембра 2021. године, којој је присуствовало 5, од укупно 7 чланова, сви присутни чланови гласали су „ЗА“ доношење Програма рада Института друштвених наука за период 2021-2031.

Програм рада Института друштвених наука за период 2021-2031. година, чини саставни део ове Одлуке.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА
ИНСТИТУТА ДРУШТВЕНИХ НАУКА

проф. др Јован Базић

Документ сачинила:

Наташа Дајић, секретарка